

Valtionavarainministeriö
PL 28
00023 Valtionvarainministeriö

Viite Oulun steinerkoulun kannatusyhdistyksen lausunto
Lausuntopyyntö VM064/2012

Hallitusohjelman mukaan valtionosuusjärjestelmää uudistetaan osana kuntarakenneuudistusta. VM on pyytänyt lausuntoa selvitysmies Arno Miettisen luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Lakiin perustuvan steinerpedagogisen opetuksen järjestäjänä pyydämme, että uudisesityksissä huomioitaisiin seuraavat asiat:

Esi- ja perusopetuksen rahoitusjärjestelmän uudistus - kotikuntakorvausten muutos

- Ehdotuksen mukaan kotikuntakorvausten kertoimiin suunnitellaan noin 5-10%:n leikkausta. Perusteluina esitetään, ettei yksityisellä opetuksen järjestäjällä ole velvollisuutta järjestää koulukuljetuksia, majoitusta eikä opetuksessa ole paljon vieraskielisiä oppilaita.
- Yksityinen opetuksenjärjestäjä vastaa itse kuraattorin, psykologin ja oppilashuollon ostopalveluista, koska kunta ei niitä tarjoa. Koulu hoitaa itse hallintonsa, eikä sitä ole hajautettu kuten kuntataloudessa, jossa osa opetuksen kustannuksista (rehtoreiden palkkaus) tietyvästi sisältyy kunnan talouteen. Koulu vastaa itse oppilaiden koulukuljetuksista, koska koulun koulupiiri on lähikoulua laajempi. Myöskin kunnan perheneuvolan palvelut on koululta evätty, vaikka palvelu ei ole koulusidonnainen. Yksityinen opetuksenjärjestäjä kilpailuttaa itse hankintansa, koska ei pääse mukaan kunnan julkiseen hankintaverkkoon.
- Rahoitukseen sisältyvä laskennallinen alv-% kompensatio 3,51% ei vastaa todellista kustannusten arvonlisävero-osuutta. Yksityisellä opetuksenjärjestäjällä ei ole alv-verovähennysoikeutta.
- Käytännössä rahoituksen 10%:n leikkaus tarkoittaa -152.000 €:n leikkausta Oulun steinerkoulun esi-, perus- ja lukionopetuksen rahoituksesta. Henkilötyövuosiksi muutettuna se tarkoittaa 4-5 henkilön vähennystä (n. 16%). Leikattu rahoitus tarkoittaisi ryhmäkokojen suurentamista, tuntikehyksen pienentämistä ja irtisanomisia.
- Yksityiset koulut rahoittavat toimintansa valtionavuilla. Kouluilla ole mahdollisuutta hankkia lisärahoitusta verotuloilla kuntien tapaan. Esille tuodut mittarit eivät ole riittävän selkeitä ja luotettavia.
- Yksityisellä koulutuksen järjestäjällä ei ole käytettävissä kunnan puskurirahoitusta tilanteessa, jossa koulun toimintabudjetti on ylittynyt. Syntyneet alijäämät katetaan tarvittaessa vanhempien varainhankinnalla. Vertailuna on käytetty OKM:n käyttömenoraportteja, joiden perusteella kuntien lisärahoitus opetukseen yli valtionosuuksien on merkittävä.

Steinerkoulujen kotikuntakorvauksen perusosa tulee maksaa täysimääräisenä ja esiopetuksen kerroin säilytettävä ennallaan (0,91). Perusopetuslain hengen mukaan opetuksessa tulee huomioida oppilaiden yhdenvertainen asema.

Toiseen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmän ja lukioden järjestäjäverkon uudistus

- Lukion rahoitus laski v. 2014 – 4 % ja alenee myös v. 2015. Samanaikaisesti valtiovallan taholta lukio-opetukseen kohdistuu jatkuvasti muutospaineita, kuten sähköisten yo-kirjoitusten toteuttaminen v. 2017, kurssitarjonnan laajentaminen, oppilashuolto sekä jatkossa myös kurssien sisältöjen muutos yliopistojen hakuprosessia palveleviksi. Nämä toimenpiteet vaativat jo suunnitteluvaiheessa taloudellisia lisäresursseja.
- Steinerkoulut toimivat yhtenäiskouluperiaatteella. Kouluilla on opetusluvan mukainen pedagoginen erityistehtävä. Lisäksi lukiossa suoritetaan opetussuunnitelmassa määriteltäviä erityisen koulutustehtävän mukaisia kursseja, jotka pidentävät opiskeluaikaa lukiossa neljään vuoteen
- Lakiehdotuksen toteutusaikataulu, siirtymäaika ja taloudellisten reunaehtoien muutokset ovat epärealistiset kaikkien toimijoiden kannalta.
- Opetuksen järjestäjän kannalta tilanne on kohtuuton jos rahoitus rajataan 2017 alkaen enintään kolmelle vuodelle ja kytketään suoritettujen ylioppilastutkintojen määrään.
- Rahoituksen muutos kohtelee kouluja eriarvoisesti sen mukaan, onko yksikössä oppilaita luokilla 1-6, tai 7-9, tai 7-9 + lukio. Mallin perusteella pienten lukioden toimintaedellytykset kaventuvat oleellisesti.
- Oulun steinerkoulun lukio toimii Tampereen Rudolf Steiner-koulun sivutoimipisteenä.

Steinerkoululiikkeen valtakunnalliset oppilasmäärät tulee huomioida ja pedagoginen vaihtoehto turvata lukioverkon arvioinnissa. Myös järjestelmämuutoksesta aiheutuvat kerrannaisvaikutukset on huomioitava. Erityistehtävän saaneiden koulujen rahoitus tulee säilyttää nelivuotisena.

Kuinka varmistetaan tasapuolinen kohtelu kun rahoitus jatkossa perustuu toimintayksikön budjettiin eikä käyttömenojen seurantaan?

VM:n lakimuutosehdotuksen valmistelu on aloitettu vuonna 2012. Lausunto on pyydetty 2014. Vetoamme oppilaiden tasavertaisuuteen.

Lisätietoja

Oulun steinerkoulun kannatusyhdistys ry
psta

Berit Koskela
talouspääällikkö

Oulun steinerkoulun kannatusyhdistys ry
Kaarretie 14,
90500 Oulu, puh 08-5542 875